

ПРОЦЕНИТЕ СВОЈ ВАСПИТНИ СТИЛ

АУТОРИТАТИВНИ СТИЛ – ови родитељи много очекују од своје деце и користе награде и казне. Детету наређују не објашњавајући сврху, грешке се строго кажњавају и не образлажу казну. Верују да разговор са дететом тупи оштрицу васпитања. Према деци не показују присност, нежност. Ретко дозвољавају слободан избор. Деца са којима се спроводи овај стил васпитања имају слабо самопоуздање, не ослањају се на себе, већ на друге, радо следе друге, не знају да направе свој избор. За своје грешке криве друге. Тешко преузимају одговорност и крију грешке из страха од казне. Често су то тиха и послушна деца, која малтретирају слабије.

ПОПУСТЉИВИ И БРИЖНИ СТИЛ – ови родитељи верују да је деци потребна слобода и да одрасли не смеју да их контролишу. Не постоји начин дисциплиновања. Деца са превише слободе добијају и превише одговорности, јер немају способност да процене шта је добро за њих. Попустљиви родитељи су брижни и саосећајни, али се деца не осећају заштићено и сигурно. Деца мисле о себи и боље него што су их други описали – имају високо самопоуздање. Мање су успешни у школи, јер не могу да управљају својим обавезама. Често су неодговорни, не знају шта је приоритет. Приоритет су често разонода и авантура. Потреба за редом и одговорношћу нису део овог модела личности. Чести су проблеми због преслободног понашања, од других очекују да их прихвате и воле, без обзира на то како се понашају.

ПОПУСТЉИВИ И НЕЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТИЛ – ови родитељи не саосећају са децом и попустљиви су. Не упућују на правила и не надгледају да ли се следе очекивања и захтеви. Дете је запостављено. Ова деца често имају све што им треба у материјалном погледу, али расту препуштена сама себи. Ова деца имају ниско самопоштовање – нису вредна родитељима, па ни другима. Према другима се понашају хладно и немају развијене социјалне вештине. Често су проблематичног понашања. Да би се осећали добро и важно склони су да контролишу друге и да манипулишу.

БРИЖНИ И ЗАХТЕВНИ СТИЛ – ови родитељи подржавају дете, јасно му показују шта очекују од њега, који су захтеви и критеријуми. Објашњавају правила и цене самоконтролу.

Верују да деца имају права, али и родитељи, а да родитељи имају кључну улогу када се доносе важне одлуке. Брижни су и саосећајни, али траже да дете оствари своје потенцијале. Родитељи показују да им је важно шта дете мисли и осећа – чиме се развија самопоштовање. Захтеви родитеља помажу детету да развије самоконтролу и сарадњу са другима. Ова деца имају најмање проблема у понашању и изграђују добру слику о себи.

Сузана Плавањац, педагог школе